

1047.1)
027 II

Stichting voor Bodemkartering
Staringgebouw
Wageningen
Tel.08370-6333

Rapport nr. 852

DE BODEMGESTELDHEID VAN DE GRONDEN IN DE
HILVERSUMSE MEENT, GEMEENTE HILVERSUM

door H. Makken en
H.J.M. Zegers

Wageningen, mei 1969

N.B. Niets uit dit rapport of de bijlagen mag
zonder toestemming van de Stichting voor
Bodemkartering worden vermenigvuldigd of
in andere publikaties worden overgenomen.

I N H O U D

	<u>Blz.</u>
<u>Voorwoord</u>	4
1. <u>Algemeen</u>	5
1.1 Ligging van het gebied (afb. 1)	5
1.2 Uitvoering en werkwijze van het onderzoek	5
2. <u>De bodemkaart, schaal 1 : 10 000</u>	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Beschrijving van de kaarteenheden	6
2.2.1 Zandgronden	6
2.2.2 Moerige gronden	8
2.2.3 Veengronden	9
3. <u>De zanddieptekaart, schaal 1 : 10 000</u>	12

Bijlagen:

1. Bodemkaart, schaal 1 : 10 000
2. Zanddieptekaart, schaal 1 : 10 000

Afbeelding:

1. Situatiekaartje, schaal 1 : 25 000 5

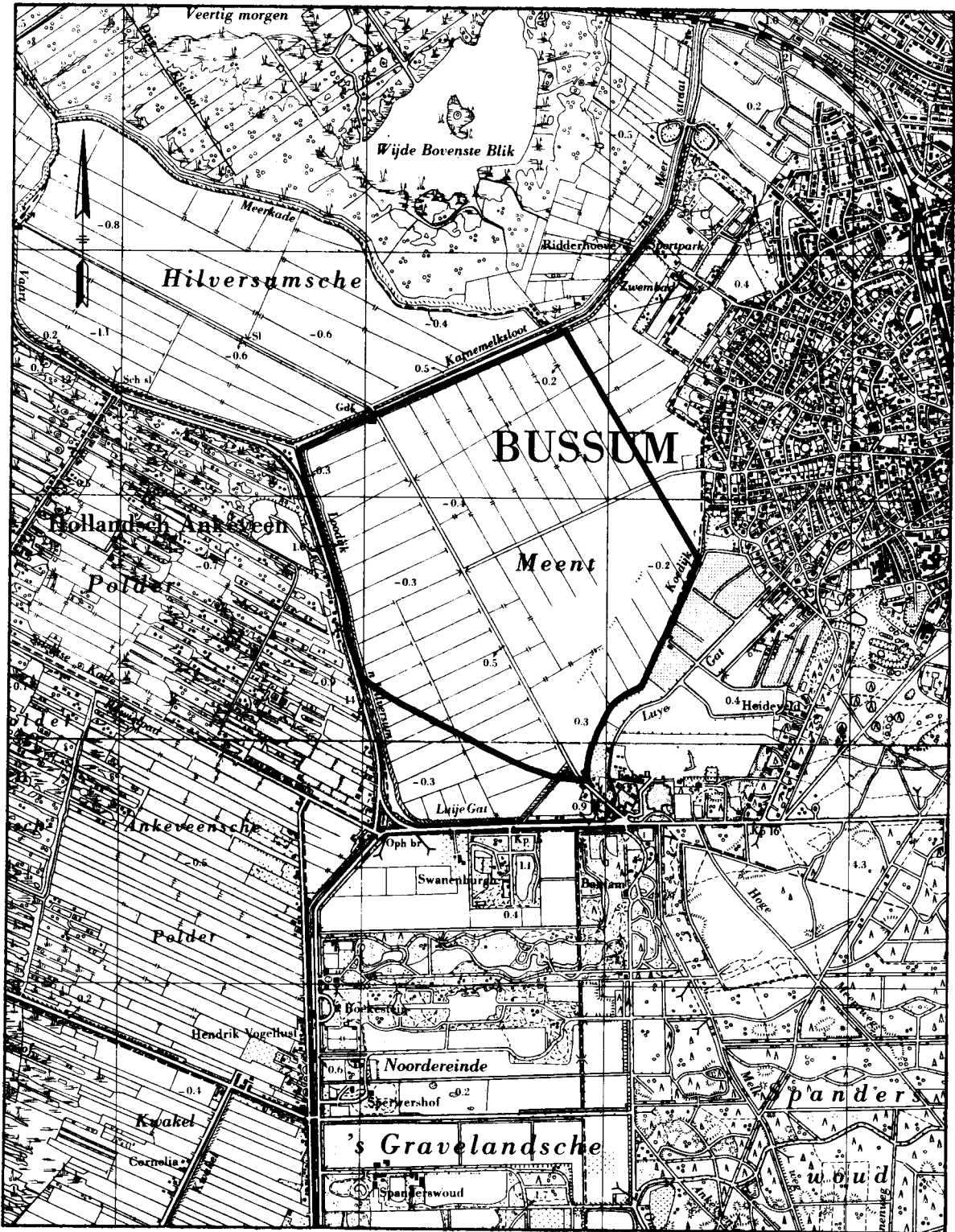
VOORWOORD

Door de Grontmij N.V. werd opdracht gegeven tot een bodemkundig onderzoek in de Hilversumse Meent (gemeente Hilversum).

Het onderzoek werd uitgevoerd in de maand april 1969 door H. Makken, onder dagelijkse leiding van H.J.M. Zegers.

DE ADJUNCT-DIRECTEUR,

Ir. R.P.H.P. van der Schans.

Nr. Topografische kaarten schaal 1: 25000 25H, 31F

Schaal 1: 25000

Afb.1 SITUATIEKAART

1. ALGEMEEN

1.1 Ligging van het gebied (afb. 1)

Het onderzochte gebied, \pm 200 ha groot, ligt ten westen van Bussum in de gemeente Hilversum.

Het komt voor op de bladen 25H en 31F van de Topografische kaart, schaal 1 : 25 000.

1.2 Uitvoering en werkwijze van het onderzoek

De veldopname en de verwerking van de verzamelde gegevens vonden plaats in april 1969, op basiskaarten die door de opdrachtgever waren verstrekt.

De gemiddelde boringsdichtheid bedroeg in de veengronden 2 boringen per ha tot een diepte van \pm 30 cm in de zandondergrond. In de zandgronden en in de moerige gronden werd \pm 1 boring per 1 à 2 ha verricht. Van een aantal boringen is een eenvoudige profielbeschrijving gemaakt.

De resultaten van het onderzoek zijn weergegeven op twee kaartbijlagen, die in de nu volgende hoofdstukken worden beschreven.

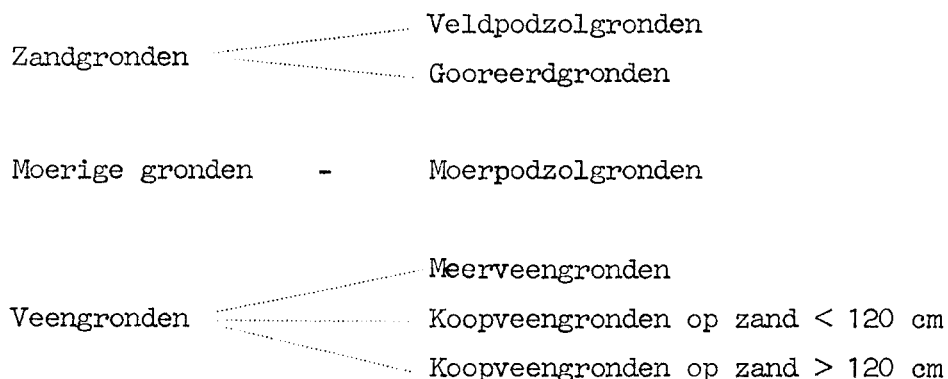
2. DE BODEMKAART, SCHAAL 1 : 10 000 (bijl.1)

2.1 Inleiding

Op de bodemkaart zijn zandgronden, moerige gronden en veengronden onderscheiden.

De zandgronden komen in het oostelijk, de veengronden in het westelijk gedeelte van het gebied voor. De moerige gronden vormen de overgang.

Binnen deze gronden zijn als volgt 6 kaarteenheden onderscheiden:

Bij de beschrijving van deze kaarteenheden zijn profiel-schetsen gebruikt die representatief zijn voor de desbetreffende kaarteenheden.

2.2 Beschrijving van de kaarteenheden

2.2.1 Zandgronden

Deze gronden bestaan vanaf maaiveld tot dieper dan 120 cm geheel uit zand. Ze zijn naar het al of niet voorkomen van een humuspodzol-B onderverdeeld in:

- a. Veldpodzolgronden
- b. Gooreerdgronden

a. Veldpodzolgronden (kaarteenheden I)

Deze gronden bestaan tot \pm 75 cm beneden maaiveld uit matig fijn (mediaan 150 - 210 μ), zwak lemig zand. De ondergrond is echter vrij grof (mediaan > 210 μ), leemarm of zwak lemig en plaatselijk grindhoudend.

De niet-afgegraven veldpodzolgronden hebben overwegend een sterk humeuze of humusrijke bovengrond en een vrij stugge B-laag.

Bij de afgegraven veldpodzolgronden (zie toevoeging) is de verwerkte (heterogene) bovengrond overwegend humusarm tot humeus. De eveneens verwerkte B-laag is plaatselijk met materiaal uit andere horizonten vermengd.

Profielsschets van een niet-afgegraven veldpodzolgrond

diepte in cm	humus %	leem %	M50 (mediaan)
0 - zwart, sterk humeus zand	12	14	160
20 - grijsbruin zand		12	160
30 - bruin zand, stug		12	160
60 - bleekbruin zand		12	160
80 - grijs zand, grindhoudend		8	220
120			

Profielsschets van een afgegraven veldpodzolgrond

diepte in cm	humus %	leem %	M50 (mediaan)
0 - verwerkt, zwartbruin zand	3	12	160
30 - verwerkt, geelbruin zand		12	160
45 - geelgrijs zand		12	160
80 - grijs zand, grindhoudend		8	180
120			

b. Gooreerdgronden (kaarteenheid II)

Door een diepe afgraving, waarbij ook de van nature aanwezige B-horizont geheel is verdwenen, zijn A/C profielen ontstaan die tot de gooreerdgronden gerekend kunnen worden.

De bovengrond, die \pm 20 cm dik is, bestaat uit humeus, matig fijn, zwak lemig zand en is plaatselijk door de verwerking nogal heterogeen. De ondergrond (na \pm 20 cm beneden maaiveld) bestaat overwegend uit vrij grof grindhoudend zand.

Profielschets van een (afgegraven) gooreerdgrond

diepte in cm	humus %	leem %	M50 (mediaan)
0			
- bont zand, verwerkt	5	14	160
20			
- geelgrijs zand, grindhoudend		12	180
60			
- grijs zand, grindhoudend		8	220
120			

2.2.2 Moerige gronden

Moerpodzolgronden (kaarteenheid III)

Deze gronden hebben een veraarde moerige bovengrond (> 15 % humus) van \pm 20 cm dikte.

Deze bovengrond rust direct op de zandondergrond of op een dunne veen(tussen)laag. De zandondergrond begint echter steeds binnen 40 cm beneden maaiveld. De B-horizont is overwegend vrij stug en de hierin voorkomende humus is smerend. Het zand van de ondergrond is zwak lemig en matig fijn. Evenals bij de zandgronden is in de ondergrond plaatselijk grindhoudend grof zand aangetroffen.

Profielsschets van een moerpodzolgrond

diepte in cm	humus %	leem %	M50 (mediaan)
0 - zwart, moerig materiaal, veraard	> 15		
20 - bruin zand, stug		14	160
45 - bleekbruin zand		12	160
80 - grijs zand, grindhoudend		8	180
120			

Profielsschets van een moerpodzolgrond met een veentussenlaag

diepte in cm	humus %	leem %	M50 (mediaan)
0 - zwart moerig materiaal, veraard	> 15		
20 - zwart veen			
35 - bruin zand, stug		12	160
60 - bleekbruin zand		12	160
95 - grijs zand		12	170
120			

2.2.3 Veengronden

Bij deze gronden komt binnen 80 cm meer dan 40 cm veen voor. Dit veen bestaat vrijwel uitsluitend uit zeggeveen en varieert in dikte van 40 - 60 cm.

Een gedeelte van deze veengronden is bezand tot de zgn. Meerveengronden. De overige veengronden hebben een kleiïge moerige bovengrond en behoren tot de zgn. Koopveengronden. Deze laatste zijn naar de diepteligging van de zandondergrond onderverdeeld in:

- Koopveengronden op zand binnen 120 cm -miv.
- Koopveengronden op zand dieper dan 120 cm -miv.

Op de overgang van het veen naar de zandondergrond komt plaatselijk een overgangslaag voor (zgn. gliedelaag).

De zandondergrond, waarin vrijwel steeds een humuspodzolprofiel is aangetroffen, bestaat bijna geheel uit zwak lemig,

matig fijn zand.

Evenals bij de moerige gronden komt in de B-horizont smerende humus voor.

Meerveengronden (kaarteenheden IV)

Deze veengronden hebben een zanddek bestaande uit zwak lemig, matig fijn zand. Het dek is overwegend humeus en varieert in dikte van 10 - 30 cm.

Het veen is zwartbruin van kleur en geheel geoxydeerd.

Profielschets van een meerveengrond

diepte in cm	humus %	leem %	M50 (mediaan)
0			
— grijsbruin zand	4	12	155
20			
— zwartbruin veen			
70			
— grijsbruin zand		12	160
80			
— bruin zand, stug		12	160
100			
— bleekbruin zand		12	160
120			

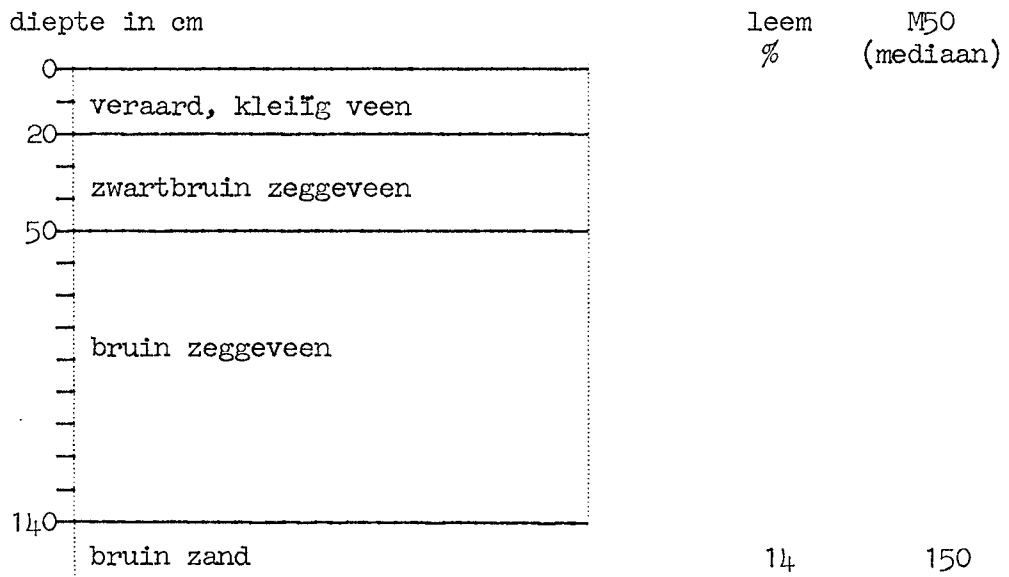
Koopveengronden (kaarteenheden V en VI)

In de bij deze gronden voorkomende kleiïge moerige eerdlaag, die \pm 20 cm dik is, komt plaatselijk zandbijmenging voor. Het veen is tot \pm 45 cm geoxydeerd en zwartbruin van kleur. Het veen dieper dan \pm 45 cm is geheel gereduceerd en vrij los van structuur.

Profielschets van een koopveengrond op zand binnen 120 cm -mv.

diepte in cm	leem %	M50 (mediaan)
0		
— veraard, kleiïg veen		
18		
— zwartbruin zeggeveen		
40		
— bruin zeggeveen		
80		
— bruin zand	14	150
100		
— bleekbruin zand	12	160
120		

Profielschets van een koopveengrond op zand dieper dan 120 cm -mv.

3. DE ZANDDIEPTEKAART, SCHAAL 1 : 10 000 (bijl.2)

Op deze kaart zijn naar de begindiepte van het zand vijf kaarteenheden onderscheiden, nl.:

- I zand vanaf maaiveld
- II zand beginnend tussen 20 en 40 cm -mv.
- III zand beginnend tussen 40 en 80 cm -mv.
- IV zand beginnend tussen 80 en 120 cm -mv.
- V zand beginnend tussen 120 en 160 cm -mv.

Deze diepteklassen van 40 cm zijn gemaakt i.v.m. enkele overeenkomende grenzen op de bodemkaart. Gezien het aantal boringen was een verdere onderverdeling ook niet verantwoord.

De kaarteenheden I en II komen overeen met resp. de zandgronden en de moerige gronden van de bodemkaart, terwijl de kaarteenheden III, IV en V betrekking hebben op de veengronden.

De grootste diepte waarop de zandondergrond is aangetroffen is 160 cm beneden maaiveld. Er is tot minstens 30 cm in het zand geboord. Het bestaat vrijwel geheel uit zwak lemig, matig fijn zand.

BIJLAGE
STATIONSBOUW